

Nummer 299

DORPSBLAD ANDEL

30STE JAARGANG NUMMER 9
MEI 2022

“AKTU – AEL”

COLOFON:

Jaargang 30
Seizoen 2021-2022

DORPSBLAD ANDEL wordt uitgegeven onder auspiciën van Ondernemersvereniging "De Linden" te Andel. Maandelijks verschijnt Aktu-Ael, alleen de maanden **juli** en **augustus** verschijnt het dorpsblad **niet**. Aktu-Ael wordt verspreid in Andel en wordt toegezonden aan belanghebbenden. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud. Overnemen van teksten uit dit blad is toegestaan.

Redactie:

Kees en Ria van der Linden,
Abraham Kuiperstraat 28,
4281 ME ANDEL,
tel. 0183-449304 / 06-53945404

Bankrekening:

NL17 RABO 03415 19 677
Ondernemersvereniging
De Linden, t.n.v. Dorpsblad Andel.

Kopij plaatsing is vrij voor iedereen, behoudens degene die enig commercieel belang dient. De redactie mag kopij weigeren, zonder opgaaf van redenen.

Adverteren is toegestaan voor alle ondernemers uit Andel. Elders gevestigde ondernemers kunnen eveneens adverteren, zij mogen in geen concurrentieverhouding staan met Andelse ondernemers. Advertenties dienen zoveel mogelijk druk klaar aangeleverd te worden.

Teksten dienen getypt, of via email aangeleverd te worden.

c.vanderlinden@hetnet.nl

Tarieven advertenties in Euro's per uitgave

Formaat	10x	5x	1x-4x
1/1 A4	132,50	140,-	147,50
3/4 A4	102,50	110,-	117,50
1/2 A4	80,-	87,50	95,-
1/3 A4	64,-	71,50	79,-
1/4 A4	52,50	60,-	67,50
1/8 A4	37,50	45,-	52,50

Autoservice Dammers - Julianastraat 3 - 4281 NR Andel – 06-28962281

Ondernemersvereniging "DE LINDEN" - Andel

AKTU-AEL

'Vrienden van Aktu-Ael'
20
Seizoen 2021 - 2022

Beste Aktu-Ael lezers, vindt u ook dat dit Andelse dorpsblad moet blijven, dan kunt u 'Vriend van Aktu-Ael' worden. Hieronder vindt u de gegevens om het dorpsblad financieel te ondersteunen.

Rekeningnummer:
NL17RABO0341519677 t.n.v.
Dorpsblad Aktu-Ael. Alle giften zijn van harte welkom.

INLEVERDATA KOPIJ VOOR 2022

Dit zijn de data voor het inleveren van de kopij in 2022.

8 juni 2022
1 september 2022
5 oktober 2022
2 november 2022
7 december 2022

Kees en Ria van der Linden

ONDERNEMERS VERENIGING DE LINDEN

Eindelijk was er weer wat mogelijk om te organiseren, familie Rober-

tus had weer de "eieren" prima verstopt in een deel van Andel.

Ruim 190 kinderen hebben zaterdag voor Pasen naar een "ei" gezocht en gevonden. Het was een fraai gezicht om al die kinderen te zien zoeken, zodat ze daarna hun prijs konden ophalen. De eieren zijn niet allemaal gevonden, dus als u in het dorp nog een "ei" tegenkomt, raap het dan op en geef die af bij Ariënne van Old Barn. Dan kunnen we dit volgend jaar weer herhalen, want als er zoveel belangstelling is, kunnen we daar gewoon niet mee stoppen.

Op koningsdag werden er 3 inwoners van ons dorp verrast met een koninklijke onderscheiding. Elly Thur, Tonny van der Stelt en Gerrit Versteeg waren de gelukkigen die door burgemeester Lichtenberg verrast werden. Wij feliciteren hen met deze onderscheiding en hopen dat ze nog lang mogen doorgaan met het zich belangeloos inzetten voor ons dorp.

Eind april werd de uitslag van de Aelse Dorpsquiz bekend gemaakt. Het was weer een hele opgave om alle opdrachten en vragen van een juiste reactie te voorzien. Petje af voor de organiserende Oranjevereniging, want het is een hele klus om dit te bedenken, maar ook om

alle inzendingen te beoordelen, daar hebben weer veel mensen plezier aan beleefd.

De gemeente Altena heeft het strandje onder handen genomen en is nu "zomer klaar". De temperatuur loopt ook zo langzamerhand op, zodat we weer massaal kunnen genieten van Andel aan de Maas. We hopen dat ook de jeugd komt om te genieten en geen vuurtje stookt en lege flesjes kapot gooit. Dan wordt het vrolijk toeven.

De gemeente Altena heeft een bureau opdracht geven om te onderzoeken wat er mogelijk is met de Rib. In het verleden zijn er wel plannen gemaakt, maar die pakten te duur uit voor de gemeente Woudrichem. Misschien is er nu meer mogelijk als gemeente Altena, maar het is ook mogelijk om met minder kosten een beter bestemming te geven als nu. Als ondernemersvereniging hebben we daar wel wat plannen voor. Dit bureau gaat suggesties ophalen en namens ons zit Jaap Verhoeven in deze werkgroep en wie weet wordt er een parel aan de Maas erbij gemaakt.

Namens bestuur OV De Linden
Ad de Graaf

NOOT VAN DE REDACTIE

April deed wat het wilde, want het was koud en dan weer zonnig, de wind waaide, het regende, helaas niet genoeg, heerlijk Hollands weer. Niet iedereen zal het hier mee eens zijn, maar dat maakt niet uit, want waar zijn we het wel over eens. In onze maatschappij lijkt het of niemand het met elkaar eens is dat maakt mij in elk geval wel eens triest/verdrietig. Je mag het oneens zijn met elkaar, maar blijf praten en houdt de discussie gaande, want we zien hoe het kan gaan in Oekraïne, daar helpt praten niet meer, daar wordt grof geschut ingezet om te proberen ze op de knieën te krijgen. Ik hoop echt dat daar een wonder gaat gebeuren en ze de Russen totaal kunnen verdrijven. Met elkaar moeten we hoop blijven houden en er zijn voor de gevluchte Oekraïners, maar ook voor de andere vluchtelingen, want het is niet alleen Oekraïne waar oorlog is. Er is hulp nodig bij de opvang, dus schroom niet en meld je aan via de Gemeente of bij de Bibliotheek.

Met elkaar hebben we de feestweek mogen en kunnen vieren en wat was het weer gezellig druk en fijn voor de Oranjevereniging dat ze weer los konden gaan. Dank daarvoor en op naar het volgende festijn met AFC op de Pinkstermarkt. Het wordt vast ook weer gezellig. De redactie wil ook niet achterblij-

ven om de gedecoreerden Elly, Gerrit en Tonny van harte te feliciteren met hun lintje. Wel verdiend alle drie.

Afgelopen week op maandag 2 mei schrokken we op van veel brandweersirenes heel dichtbij en wat bleek, in Poederoijen stonden loodsen in brand. De dijk stond vol mensen die met schrik keken naar de zwarte rookwolken die over de Maas naar Andel dreven. Een NL-alert ging af om de ramen dicht te doen. Wat we toen nog niet wisten was dat de Andelse Johan Erstrang uit de Kennedylaan daar samen met zijn broer André een stoffeerbedrijf hebben, in een van de loodsen die ze huurden. Helaas is alles verloren gegaan, de omwonenden hebben veel waterschade en veel schrik en dankbaarheid dat het alleen de loodsen zijn. Wij wensen hen heel veel sterkte en kracht, want al is het alleen materiaal, de impact is heel groot. Ze zijn ongedeerd gebleven, maar wel alles kwijt.

De Stichting Reanimatie Altena, gevestigd hier in Andel, heeft het

beheer over het AED-netwerk in de Gemeente Altena en zo ook over een aantal AED's in Andel.

De gemeente Altena is inmiddels nagenoeg HearstSafe. Dat wil zeggen dat er overal, met uitzondering van het buitengebied, binnen 6 minuten een AED ter plaatse kan zijn.

Ook Andel is inmiddels HeartSafe. Aan de Duizendmorgen 4, bij de familie Goemaat, hangt nu ook een gloednieuwe AED. Andere AED's in Andel die 24/7 beschikbaar zijn hangen bij: 't Buitenhoff, De Spar, De Fysio, Camping De Hoge Waard en vv Sparta'30 (buitenkant toegangspoort).

Ria van der Linden-Verhoeven

LAAT DE HOOP REGEREN

Loesje

www.loesje.nl

loesje@loesje.nl

keukenhoff

KEUKENHOFF TANKENS B.V.

Keukens, sanitair en tegels van verschillende merken

Openingstijden: Dinsdag t/m vrijdag: 09.00 - 17.30 uur
Vrijdag koopavond: 18.30 - 21.00 uur
Zaterdag: 10.00 - 16.00 uur

Julianastraat 6 | 4281 NR Andel | 0183-442502
info@keukenhoff.nl | www.keukenhoff.nl

tankens

TANKENS ANDEL B.V.

Bouw, ontwikkeling en toelevering

TANKENS PROJECTONTWIKKELING B.V.

Hoofdgraaf 69a | 4281 NN Andel | 0183-441841
info@tankens.nl | www.tankens.nl

tankens

TANKENS BOUWMATERIALEN B.V.

Bouwmaterialen tegen scherpe prijzen uit voorraad leverbaar

Openingstijden:
Maandag t/m vrijdag: 07.30 - 17.15 uur
Zaterdag: 08.30 - 11.45 uur

Hoofdgraaf 69a | 4281 NN Andel | 0183-441263
verkoop@tankens.nl | www.tankens.nl

EVENEMENTEN KALENDER

MEI 2022

- 15 Geref. Kerk: Jeugddienst met Jacques Brunt.
- 21 AFC: Slaatjesactie jeugdleden.
- 21 AFC: Hafabra concert, organisatie Brassband K&V Meeuwen.
- 28 Eet u Mee: 17.00 uur in de Schutskooi.
- 29-5 t/m 4-6
AFC: Anjercollecte Prins Bernhard Cultuurfonds (online).

JUNI 2022

- 4 AFC: Aelse dag.
- 15 PCOB: middaguitstapje.
- 18 AFC: Jeugdmuziekdag Altena in Almkerk.
- 18 St. Sport en Spel: 35ste TRUCKERDAG.**
- 25 Eet u Mee: 17.00 uur in de Schutskooi.

JULI 2022

- 9 AFC: Concert groot orkest in Wierden.

SEPTEMBER 2022

- 3 OV Juliana: Pleinfeest.

OKTOBER 2022

- ? OV Juliana: MusicAel.
- 8 AFC: Try-out jeugd- en groot orkest.
- 15 AFC: Altena Streeksfestival in Nieuwendijk.
- 17-10 t/m 22-10
Collecte: Stichting Olopikidong'oe.

NOVEMBER 2022

- 19 AFC: Najaarsconcert.

DECEMBER 2022

- 24 AFC: Kerstzangdienst in Heusden.
- 30 AFC: Oudjaarsconcert jeugd- en groot orkest.

Nieuw

**Bouwbedrijf
H. van Noorloos B.V.**

Kerkstraat 23 4281 LL Andel Tel. 0183-442157

Autobedrijf

van

Willegen
Andel bv

UW MAZDA EN HYUNDAI SPECIALIST ALS OOK VOOR ALLE OVERIGE MERKEN

Burgemeester v.d. Schansstraat 26, 4281 LJ Andel
vanwillegenandel@carprof.nl

T 0183 - 44 12 89
www.vanwillegen-andel.nl

carprof
Garage voor alle merken

B4

Een veilige
en aantrekkelijke
werkomgeving
voor
practicumllokalen
en laboratoria

B4 techniek
technisch meubilair
onderhoud
keuren

/Laat techniek werken/

www.b4technischmeubilair.nl

ORANJEVERENIGING JULIANA

Terugblik feestweek

“Wat was het gezellig !”
woorden die we vaak hebben ge-
hoord in de feestweek.
En dat was het ook.

Tent=Tent was gezellig druk en wat
opviel was dat veel jongeren heb-
ben kunnen proeven aan het ‘tent-
gevoel’.

Toen was het 27 april 2022: KO-
NINGSDAG, een heerlijke dag met
veel zon.

Wat we zeer hebben gewaardeerd
is dat burgemeester Lichtenberg
aanwezig wilde zijn bij ons dorps-
ontbijt. Hopelijk wordt het een jaar-
lijks terugkerend uitje voor hem en
zijn vrouw. Iedereen heerlijk genie-
tend van een vers broodje met ei
en spek.

De aansluitende aubade mocht uit
volle borst worden mee gezongen.
De kinderen stonden op het podi-
um mee te dansen met het Kon-
ningslied ‘FitTop10’. Verder moch-
ten we drie mensen uit Andel felici-
teren met hun ‘lintje’: Elly Thur,
Tonny van der Stelt en Gerrit Ver-
steeg. Fijn dat we zulke mensen in
ons dorp hebben, die vrijwillig veel
werk verzetten !

Daarna kwamen de fietsen uit de
schuur. En wát voor fietsen: de ene
nog mooier versierd dan de ande-
re. Maar niet alleen fietsen, ook
bolderkarren en kinderwagens wa-
ren onherkenbaar. Met de muziek-
wagen voorop hebben we een
rondje door ons dorp gemaakt met
als afsluiting voor iedereen wat

lekkers. Door de jury werden de
meest prachtige exemplaren ge-
waardeerd met een mooie prijs.

’s Middags werd door veel groepen
het spel Jachtseizoen gespeeld.
Bijna alle ‘boeven’ werden binnen
een uur opgespoord door de ‘ja-
gers’.

Aansluitend werden de kinderen
getrakteerd op een heuse schuim-
party. Schuim, schuim en nog eens
schuim.

En hoe kan zo’n dag op z’n best
worden afgesloten: natuurlijk met
een heerlijke barbecue. En daar
werd goed gebruik van gemaakt.
Op een paar satéstokjes na was al
het vlees op. Iedereen ging met
een voldaan gevoel naar huis, na
een GEWELDIGE dag!

Donderdagavond – bingoavond.
Weer de tent vol, maar wel met een
verschil: geen muziek, maar ge-
concentreerde blikken op het bin-
goboekje. De spanning was weer
om te snijden met als hoogtepunt,

ORANJEVERENIGING JULIANA (vervolg)

de uitreiking van de hoofdprijs: een Weber barbecue.

Vrijdagavond werden de winnaars van de Dorpsquiz bekend gemaakt. Vooraf werden veel foto's, filmpjes en antwoorden getoond, maar uiteindelijk kwam de groep 'Dit is het zootje w(a)el' als winnaar uit de bus met 791 punten! Dat dat gevierd moest worden is te horen geweest tot diep in de nacht. Hopelijk niet tot te veel last voor omwonenden.

De feestweek werd op zaterdag afgesloten met een avondvullend programma door Bennie Solo. Zelfs vanuit Den Haag waren fans van hem in de tent! Dat begrepen we wel toen hij de gezelligheid snel in de tent had gebracht. Wat hebben we samen veel gezongen en gedanst.

We kijken als bestuur terug op een zeer geslaagde feestweek. En zoals we vaak zeggen: 'dat komt niet door ons'. Wij vinden het leuk om evenementen te organiseren, maar als jij daar niet naar toe komt, dan doen we dat voor niks. Maar in Andel blijkt het tegendeel! Veel inwoners zijn één keer of (veel) vaker te zien geweest in of bij de tent. En dat heeft geresulteerd in deze fantastische week. Maar ook zonder onze sponsors was het nooit een week geworden als deze.

MENSEN.....BEDANKT ALLEMAAL NAMENS HET BESTUUR VAN ORANJEVERENIGING JULIANA !!!!!

Benieuwd naar de foto's? Kijk op onze Facebookpagina!

En wat nu ?

Ons volgende evenement staat al weer op de agenda: **Pleinfeest 2022**

Noteer zaterdag 3 september in uw agenda, want dan organiseren we een feest op het plein bij de Romboutstoren. Gezellig uw vakantie-verhalen delen met vrienden en bekenden. Of laten zien wat het campingdonsje was. Verdere info volgt in de Aktu-Ael van juni.

Lid worden

Heb jij je nieuwe burens al gevraagd of ze lid zijn van onze vereniging? Ben je zelf al lid en steun je ons hiermee om

Andel een stukje leuker en gezelliger te maken? Allemaal nee? Voor € 15,- per jaar steunt u ons en doen wij ons best om Andel een stukje leuker en gezelliger te maken. Stuur daarom een mailtje naar w.steenhoven1@kpnplanet.nl, of maak gebruik van het inschrijfformulier op onze website www.ovjuliana.nl. Natuurlijk mag je ook een PB'tje sturen via Facebook of een DM via ons Instagram-account [ov_juliana_andel](https://www.instagram.com/ov_juliana_andel).

Gerard Millenaar

HET BEGIN VAN DE TWEEDE OORLOG IN ANDEL

door Teus van Tilborg

Het is eind jaren dertig onrustig in Europa. Er is een economische crisis en er zijn militaire conflicten. In

Duitsland is Adolf Hitler aan het bewind. Steeds meer wordt duidelijk dat hij zijn rijk wil uitbreiden. Op 1 september 1939 voegt hij de daad bij het woord: het Duitse leger valt Polen binnen. Het wordt het begin van de Tweede Wereldoorlog. De Eerste Wereldoorlog, van 1914-1918, met zijn miljoenen slachtoffers, ligt nog vers in het geheugen. Nederland bleef toen onafhankelijk en

bleef dus buiten de oorlog. Zou dit ook nu weer het geval zijn? Iedereen houdt de adem in. Ook de inwoners van Andel. Ze zien de ontwikkeling toch als een dreiging. Vooral ook als op 28 augustus 1939 's middag om één uur de algemene mobilisatie wordt afgekondigd. Dienstplichtigen van de lichten 1924 tot en met 1938 worden onder de wapenen geroepen. Ook jonge mannen uit Andel treft dit. De lichte 1939 is dan al actief in militaire dienst. In de Afgedamde Maas ligt tussen de graansilo van Schouten, het huidige appartementengebouw aan de Hoge Maasdijk, en de hervormde kerk een groot aantal schepen met graan. Door de regering bedoeld om als reserve te dienen voor het geval het oorlog wordt. Een deel van het achterland is als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie onder water gezet. Ondanks de oorlogsdreiging gaat het dorpsleven gewoon zijn gang tot ons land in de vroege ochtend van 10 mei 1940 daadwerkelijk in de oorlog wordt betrokken. Het Duitse leger trekt ons land binnen. Koningin Wilhelmina richt zich die ochtend via de radio tot het volk:

"Ik richt hierbij een vlammend protest tegen deze voorbeeldeloze schending van de goede trouw en aantasting van wat tussen beschaafted staten behoort is. Ik en mijn regering zullen ook thans onze plicht doen. Doet gij den uwen!"

Inkwartiering

Voor Aria van Wijk-van Berkel be

AIRCO'S
HERMAN BOUMAN ANDEL

Wilt u een prettig binnenklimaat?

Zowel koelen als verwarmen!

HBA AIRCO SERVICE

Installatie • reparatie • onderhoud • service

Neem contact op voor een vrijblijvende offerte met Herman Bouman.

Telefoon **06 - 10 47 30 97** E-mail herman@hba-airco.nl

HET BEGIN VAN DE TWEDE OORLOG IN ANDEL (vervolg)

gint de oorlog toch al eerder. "Toen ik als achtjarig meisje uit school kwam en op het erf drie 'rare' fietsen zag staan. Het was eind augustus 1939. Toen ik binnen kwam zaten er drie soldaten aan de keukentafel, drie ransels lagen in een hoekje op de grond, drie geweren erbij. Ik zie het nog voor me. Voor een meisje van acht jaar was dit oorlog en aan de andere kant ook heel interessant! Dit was het begin, het was mobilisatie en wij hadden inkwartiering. Drie soldaten die ervoor moesten zorgen om een gedeelte van het land onder water te zetten als het oorlog werd. Hun werkterrein was de Wilhelminasluis. Daar moesten ze de hele dag aanwezig zijn. Ons huis aan de Rib was 's avond omsingeld door kinderen, want die wilden allemaal de soldaten zien die bij Kees van Berkel in huis waren."

Ook andere inwoners krijgen inkwartiering. De inkwartiering wordt geregeld onder verantwoordelijkheid van de burgemeester. Er ontstaan blijvende vriendschappen met de ingekwartierde militairen, tot na de oorlog. Een huwelijk komt er soms uit voort. Zo leert Lex Johannesen uit Amsterdam Hillie Hetjes, die op de sluis woont, kennen. Ze trouwen en gaan in Heusden wonen.

Jo Kraaij wordt om drie uur in de ochtend van de 10^e mei wakker van "enorm veel geraas in de lucht. Het zijn Duitse vliegtuigen op weg naar Moerdijk en Rotterdam. Vol beladen met parachutisten. Ook zag ik een paar jagers welke elkaar achtervolgden. Helaas had Nederland geen verweer tegen de Duitse overmacht. Ons land beschikte slechts over enkele toestellen. De meesten waren op de vliegvelden al vernietigd." Kortom, het is oorlog, ook in Nederland.

Aria van Wijk-van Berkel is acht jaar als de oorlog uitbreekt. "We werden 's morgens om half vier wakker van het gerommel van vliegtuigen. Mijn vader ging op de dijk kijken en kwam terug met de

Bewustwinkelen.nl

Ruim 50.000 drogisterij- en reformproducten

**Betalen en afhalen in een winkel
bij u in de buurt**

Geen extra kosten

**Drogisterij Verbeek - Beatrixstraat 23 - 4281 LP Andel
0183-449050**

boodschap: 'Kom maar uit bed, we zitten midden in de oorlog.' Ik hoor het hem nog precies zo zeggen." Katrien van 't Sant- de Fijter heeft weer een andere herinnering aan dat moment. "Om vijf uur gingen mijn vader en ik melken. Vliegtuigen kwamen laag over. We zijn direct omgekeerd. Er werd gewaarschuwd dat we naar binnen moesten gaan. Om half elf zijn we weer teruggegaan om te melken."

Duitse militairen krijgen de inwoners van Andel voorlopig niet te zien. Wel Nederlandse soldaten die terugkomen van de Peelstelling waar ze gelegerd waren. Grote groepen trekken met hun bewapening via de Neer Andelseweg, de Julianastraat en de Hoge Maasdijk naar het noorden. Dagenlang gaat dit door. Lopend en op de fiets. Het biedt een treurige aanblik. Aan de Rib rusten ze uit en krijgen van bewoners koffie en soep. Bang zijn ze voor de overvliegende Duitse vliegtuigen. Ze zouden immers een makkelijk doelwit voor beschietingen kunnen zijn. Aria van Wijk-van Berkel: "Er werd ook steeds gekeken of Kees Roza, de zoon van tante Gerdien, en dus mijn neef, er ook bij was. Maar dat was niet zo. Het was een grote chaos en niemand wist hoe of wat. Later bleek

dat hij een flinke strijd geleverd had in Dordrecht, in het Oranjepark."

Gerrit Vos woonde in de oorlog tegenover de voormalige hervormde pastorie aan de Burgemeester van der Schansstraat, de plek waar nu De Ark staat. "Het was mooi weer en ik liep op de Maasdijk en hoorde vanuit de Burgemeester van der Schansstraat: 'de Duitsers zijn ingevallen. Ik liep van de dijk af naar huis en hoorde roepen: 'Ze zijn al in Zaltbommel en 's-Hertogenbosch.' Moeder liep te huilen en ik vroeg waarom ze huilde. Ze zei niets. Ik snapte daar totaal niets van als zesjarige. Pas later hoorde ik dat vader als militair in Roermond was en als krijgsgevangene naar Stettin in Polen was vervoerd. Na lange tijd kwam vader weer thuis. Hij vertelde aan de buren dat hij had moeten tekenen om nooit iets tegen de Duitsers te ondernemen. Daar begreep ik toen maar weinig van."

Mijn moeder woonde in de oorlog aan de Rib. Ook zij heeft herinneringen aan de eerste oorlogsdag. "We hoorden ineens hard roepen. Moeder ging uit bed en zei: 'allemaal zwarte dingen in de lucht.' Wij gingen allemaal naar buiten. Het was ongeveer vier uur. Het bleken allemaal vliegtuigen te zijn.

HET BEGIN VAN DE TWEDE OORLOG IN ANDEL (vervolg 2)

Maar wij wisten nog van niets." Ze herinnert zich een militair die aan de Rib was ingekwartierd. "Ik zie hem nog voor me staan. Hij huilde als een kind. We zijn verraden, zei hij."

Gerrit Verhoeven schrijft in zijn novelle over de oorlog: "Wat hoor ik toch? Vliegtuigen, schieten, ik had nergens erg in, zo was het in heel Nederland. Van alles werd er gegist, maar niemand dacht aan oorlog totdat de radio bekend maakte dat de vliegvelden door parachutisten al bezet waren. De vijand liet achter de waterlinie soldaten neer. Mijn vader en ik hadden een poosje naar de vliegtuigen staan kijken, de één wist dit, de ander dat, maar het was allemaal praten en kletsen en de zenuwen opjagen. Mijn vader was een heel nuchtere man."

Hij zei tegen me: Gerrit nou we toch vroeg op zijn, kunnen we op het land bonen gaan leggen, want oorlog of geen oorlog, we zullen toch moeten eten. Toen we klaar waren zei hij: die kunnen groeien als de moffen ze er niet uitschieten."

Een versje

In de beginperiode van de oorlog leren de kinderen een versje:

*Aan de ochtend van de tiende mei
De zon rees aan de kim
Toen kwam er van de oostenzij
De wrede vijand in.*

Het leven gaat door

Na een paar dagen, op 15 mei, capituleert Nederland. In een school in Rijsoord worden de handtekeningen gezet. Op de foto (van het NIOD) arriveert generaal Win-

kelman om de capitulatie te bekrachtigen. De directe aanleiding is het bombardement op Rotterdam. Alom heerst er teleurstelling en woede over de capitulatie. Ook in Andel waar de capitulatie via de radio bekend werd. Het dagelijks leven komt weer op gang: men gaat aan het werk en de kinderen gaan naar school. De zondagse kerkdiensten in de beide kerken worden, zoals steeds, twee keer per zondag gehouden. In het dorp zijn nog altijd geen Duitsers. Zo ziet Gerrit Vos voor het eerst Duitsers als hij met zijn moeder in Gorinchem is.

Toch gaat op den duur de oorlog niet aan de inwoners van Andel voorbij. Integendeel, de gevolgen worden steeds meer merkbaar. Bijvoorbeeld als gevolg van regelingen die de bezetter uitvaardigt en een distributiesysteem. Steeds meer producten zijn niet meer onbeperkt verkrijgbaar, maar gaan op de bon.

Noot:

Voor deze bijdrage heb ik gebruik gemaakt van gesprekken die ik de voorbije jaren heb gehad met (ex) inwoners van Andel en van materiaal dat ze me hebben aangereikt

Inlooppreekuur vrijwilligerswerk van start in bibliotheek Woudrichem

Vrijwilligers zijn de motor van een gezonde samenleving. Samen zorgen zij voor leefbaarheid en plezier. Het helpen van anderen, elkaar, geeft een onbetaalbare voldoening. Wil jij ook het verschil maken en een zinvolle tijdsbesteding vinden? Denk dan eens aan vrijwilligerswerk!

Het Servicepunt Vrijwilligers kan je daarbij helpen! Wij zijn namelijk dé matchmaker op het gebied van vrijwilligerswerk in de gemeente Altena. We helpen mensen *gratis* en *vrijblijvend* bij het vinden van passend vrijwilligerswerk en bieden organisaties de mogelijkheid om vacatures te plaatsen op onze online vacaturebank.

Vanaf 12 mei hebben we iedere donderdagochtend tussen 10:00-11:30 uur een inlooppreekuur in Bibliotheek CultuurPuntAltena te Woudrichem (Raadhuisplein 1). Er is ruimte om actuele vrijwilligersvacatures in te zien of in gesprek te ontdekken wat zou kunnen passen.

Kun je niet wachten en wil je weten wat er voor vacatures beschikbaar zijn in jouw omgeving? Kijk dan op www.servicepuntvrijwilligers.org voor de meest actuele vrijwilligersplaatsen.

Wij zijn te bereiken via: servicepuntvrijwilligers@trema.org of 0183 - 408444

Instagram:

@servicepunt_vrijwilligers

Facebook:

@ServicepuntVrijwilligersAltena

In mei leggen de meeste vogeltjes een ei. Laten we hopen dat dit formateur dhr. Nico van Mourik ook overkomt. Het is al weer even geleden dat hij een heleboel informatie toegeschoven kreeg. Waar zou het nu op vastzitten vraagt menig een zich af. Misschien moet Nico nog geholpen worden. Je hoort er ook niets over wanneer er kans is op witte rook. Een paar weken nog wordt er geopperd.

- We hebben geen reactie gekregen n.a.v. de vraag over het beeld van kunstenaar Ton Koops bij het Vinkenpad. Wel hebben we de vraag bij de gemeente ingediend wat de standaard procedure is voor het plaatsen van een bord.

- Een paar edities terug hebben we aangekondigd dat 2 dames van de Hoge School het project De Rib in hun afstudeerexamen hebben opgenomen in opdracht van de gemeente.

DORPSRAAD ANDEL (vervolg)

- Inmiddels is er een werkgroep ter ondersteuning geformeerd. Op 11 mei zal er voor de eerste keer een gezamenlijke vergadering gehouden worden. De vraag wat er allemaal mogelijk is met deze ruimte staat centraal. In het belang van het afstudeerrapport van de dames mag hierover voorlopig niets naar buiten worden gebracht. Dus u zult het moeten doen met de mededeling dat het project volop in beweging is.

- Kinderen die veel gebruik maken van de speeltuin langs de Roem van Altena zijn zeer bezorgd over het feit dat er zo dadelijk helemaal geen speeltuin meer is. De grond is al verkocht, maar er is geen enkel zicht op een tijdelijke of definitieve speeltuin elders op de Bronkhorst. De kinderen hebben al bezwaren aan het hek bevestigd met als uitgangspunt dat er niet gebouwd mag worden voordat er een andere ruimte is.

- De kern Andel werd goed beëindigd met het uitreiken van lintjes. Voor juli moeten weer andere kandidaten ingeleverd zijn. Dat ligt niet aan de kandidaten die er voor in aanmerking komen, maar aan degenen die ze voordragen, dus.....

- Het feest rond Koningsdag was voor de nieuwkomers in de kern vrijwel een eerste kennismaking met de leefbaarheid in het dorp en daar werd gretig gebruik van gemaakt, vooral door ouders met kinderen d.m.v. de fietsoptocht. Compliment voor de Oranjevereniging !

Pad naar Zwembad

In september/oktober zal het wandel/fietspad vanuit het Aelsebos naar het zwembad helemaal van een verharde laag worden voorzien.

Marianne Vos gehuldigd

Natuurlijk mocht een cadeau niet ontbreken. In navolging van de voormalige gemeente Aalburg kreeg de kampioene in het bijzijn van burgemeester Egbert Lichtenberg symbolisch een tafeltje overhandigd. Het was nog wel even

spannend waar het tafeltje moest komen te staan, maar uit de bijbehorende enveloppe kwam het dorp Andel als 'de winnaar' tevoorschijn. Het cadeau werd mede overhandigd door Ilse de Fijter uit groep acht van basisschool De Hoeksteen in Wijk en Aalburg. Haar ontwerp was als beste uit de bus gekomen.

4 mei herdenking

Als Dorpsraad Andel hebben we weer bloemen geplaatst bij de plaque bij de Romboutstoren. Hierop staan de namen van Andelaren die zijn omgekomen van 1940-1947 (in Nederland en daarbuiten).

Lid worden

Bij de inwoners van Andel is het genoegzaam bekend dat u lid kunt worden van onze vereniging voor € 5,- per jaar als gezin. Het voordeel

is dat u tussendoor per mail bijgepraat wordt als er urgent nieuws is of dat uw mening gevraagd wordt. Geef u dan op bij het secretariaat c.vanderlinden@hetnet.nl.

Namens het bestuur,
Frans Sterrenburg

Eindelijk weer een Aelse Dag op zaterdag 4 juni 2022!

De Aelse Dag wordt gehouden op de zaterdag voor Pinksteren. Het terrein bij de Romboutstoren wordt dan omgetoverd tot een sfeervol dorpsplein en is het kloppend hart van de Aelse Dag in Andel.

Jaarmarkt

Van 10.00 tot 16.00 uur kun je op je gemak snuffelen tussen tweedehands goederen en oude nog bruikbare 'rommel'. Naast de leuke koopjes op de rommelmarkt is er natuurlijk ook de gezellige warenmarkt, waar vanaf 10.00 uur - tegen een decor van prachtige leilinden - verschillende marktkooplieden weer producten aan de man brengen. Op de markt staan ook informatie stands en gezellige kramen van goede doelen en verenigingen.

Bij de Romboutstoren

Op het terrein bij de Romboutstoren kunnen kinderen springen op een springkussen. Ook is er een demonstratie door MBC-Repilca uit

AELSE DAG (vervolg)

Werkendam, met scheepsmodelbouw.

Terras

Het terrein bij de karakteristieke 14-eeuwse Romboutstoren met bakstenen torenspits is het kloppend hart van deze dag. De gehele dag is het gezellige, sfeervolle terras bij de Romboutstoren geopend. Hier kunt u genieten van een vers bakje koffie of thee, een tapje en een frisje. Er zijn ook weer heerlijke tosti's, smoothies en vers fruit. En natuurlijk een broodje met een lekkere hamburger of worst van de BBQ.

De Aelse Dag is een mooi moment om gezellig met familie en vrienden neer te strijken en bij te kletsen. De toegang is gratis.

Arja van Herwijnen.

ROMMELMARKT
&

KOFFERBAK VERKOOP

4 juni 2022

De inschrijving voor een (grond)plaats waar de te verkopen spullen aangeboden kunnen worden bedraagt € 5,-.

De voorwaarden en het inschrijfformulier vindt u op

www.aelsedag.nl

VRIJWILLIGERS GEVRAAGD VOOR ZORGCENTRUM 'DE NOTENHOFF' IN ANDEL

Wij zoeken vrijwilligers voor Zorgcentrum De Notenhoff,

met name balievrijwilliger op maandagavond van 18.00-21.00 uur in de oneven weken. Of invaller als balievrijwilliger?

Voor diverse andere activiteiten zoeken we ook vrijwilligers, b.v., voor koffie schenken, koken en diverse andere activiteiten.

Individueel of groepsgebeuren.

Met de Rolstoelfiets op pad, voorlezen, wandelen, schilderen. De rolstoelfiets is ook aan de balie van De Notenhoff te reserveren voor inwoners uit Andel. Kosten € 5,- voor een dagdeel (is dat een redelijke prijs?) Elke tweede dinsdag van de maand "samen aan tafel", vooraf opgeven bij de balie.

Word je belangstelling gewekt? Heb je affiniteit met de oudere mens? Neem dan contact op met Elly den Dekker van Maaswaarden, locatie De Notenhoff. Mail naar: E.denDekker@maaswaarden.nl

Elly den Dekker
Medewerker welzijn plus

fijne Paasmiddag gehad op 13 april. Ondertussen is het alweer mei geworden en is onze middag in mei ook al voorbij. Voor juni staat ons mid-dagreisje op het programma. We gaan een bezoek brengen aan "De Schaapskooi" in Ottoland. Hier worden we ontvangen met een kopje koffie/thee met iets lekkers. Verder staan er een informatie film en een demonstratie schapen drijven door de schaapherder, op het programma. Voordat we naar huis gaan worden we in een restaurant verwacht voor een warme maaltijd. **Hebt u zin om mee te gaan!!**

De reis wordt gemaakt op woensdag 15 juni 2022. We vertrekken om 13.20

uur en hopen om 19.15 weer terug te zijn in Andel. De kosten bedragen +/- € 60,- De reis is voor leden van PCOB-afd. Andel.

Daarnaast hebben nog wat plaatsen over in de bus en willen we bewoners uit Andel vanaf 55 jaar uitnodigen met ons mee te gaan. U kunt zich opgeven voor 1 juni bij Cor Roza tel. 06-34372316 of bij Jan van Breugel tel. 06-52594976. We schrijven u in op volgorde van binnenkomst, want Vol is vol. **Gaat u mee?**

KBO-PCOB, is landelijk ook steeds actief. In ons Magazine staat een stukje over de visie van de 2^e kamer op Senioren. De komende jaren zal het aantal senioren alleen maar stijgen. Om dat in goede banen te leiden, moet er nu echt actie worden ondernomen.

De gezamenlijke ouderenorganisaties denken daar graag in mee en hebben een visie gepresenteerd op toekomstbestendig ouderenbeleid. Senioren zijn een onmisbare schakel in de samenleving. Ze leveren een grote bijdrage als vrijwilliger, bij mantelzorg enz. enz. Daarom is het belangrijk dat er geïnvesteerd wordt om te zorgen dat mensen

PCOB-afd. Andel

We hebben als afdeling een heel

- De lekkerste kipproducten
- Diverse BBQ producten
- Gratis thuisbezorgd
- Uiterlijk woensdag besteld, donderdag in huis
- Spaarzegelsysteem voor korting
- Gratis mes bij bestellingen vanaf €100,-
- Makkelijk bestellen via de webshop, of via whatsapp

Fa. P. Brugmans & Zn.
Distributiestraat 63
4283 JN Giessen
0183-441532
info@brug-ei.nl

Brug-Ei

Bestellen via WhatsApp
06-42246318

www.brug-ei.nl

PCOB (vervolg)

vitaal ouder kunnen worden en vitaal en betrokken blijven.

Om dit te benadrukken heeft de seniorencoalitie een visie naar de Kamercommissie van VWS gestuurd voor het hoofdlijnen debat met de ministers en staatssecretaris.

De volgende punten staan op het lijstje:

- Minder loketten en meer zorg in de wijk.
- Inzet op digitale preventie
- Aandacht voor preventie
- Meer aandacht voor arme senioren.
- Meer passende seniorenwoonvormen in leefbare wijken.
- Niet praten over senioren, maar met senioren!!!

U ziet, het is belangrijk werk om de leefbaarheid van senioren in ons land te bevorderen. Hier zijn we allen mee gebaat.

Tot slot nog een lekker ouderwets recept:

KARNEMELKSEPAP

Ingrediënten

- 1 liter karnemelk
- 80 gram bloem
- bruine suiker of stroop naar smaak

- 100 gram pruimen of rozijnen)

Bereidingswijze

- Pruimen of rozijnen wellen in heet water.
- Bloem aanmaken met de melk.
- Dit zet je op het fornuis en je gaat GOED roeren, je blijft roeren en schenkt ondertussen de karnemelk er langzaam bij. Je blijft roeren tot de pap kookt.
- Daarna de suiker erbij en de pruimen (rozijnen).
- Als je met een garde roert gaan de pruimen iets stuk en krijgt de

pap een mooie kleur. De pap is zowel (lauw)warm als koud lekker. Hmmm Lekker met rozijnen.

Eet smakelijk !!!

Namens het bestuur van PCOB-afd. Andel.

Adri van Breugel-van Andel

tel. 06 47945490

Nellie Hobo-Noorloos

tel. 0183 442340

Arie van den Bogerd

tel. 0183 442365

Marja Versteeg-Timmermans

Tel. 0183 512944

ANDELS FANFARE CORPS

Terugblik Aubade Romboutstoren

Na twee jaar stilte bij de aubade konden en mochten we weer "ouderwets" een aubade verzorgen op de muziektent in Andel, georganiseerd door ov Juliana Andel.

Slaatjesactie

Op zaterdag 21 mei vindt de slaatjesactie van het jeugdorkest plaats. De verkoop zal starten vanaf 11:30 uur. Ook dit keer zal er

weer een verkoopkraam aanwezig zijn de Romboutstoren voor het geval u niet thuis bent of u de kans niet wil lopen dat de slaatjes vroeg op zijn.

Concert 21 mei

Op zaterdag 21 mei is er niet alleen de slaatjesactie. Ook zal het groot orkest van AFC op uitnodiging van

VERHOEVEN
kleurt ●●●●

ANDELS FANFARE CORPS (vervolg)

Brassband K&V Meeuwen een concert geven. Locatie: 't Verlaat in Almkerk. Aanvang 19:30 uur. Wij zien u graag op 21 mei.

Aelse dag

De Aelse dag vindt plaats op zaterdag 4 juni 10:00-17:00 uur. Locatie: rondom de Romboutstoren. Kijk voor meer informatie op www.aelsedag.nl of op de facebookpagina van de Aelse dag.

Anjeractie

Van 29 mei t/m 4 juni zal de anjeractie van het Prins Bernard Cultuurfonds plaatsvinden. Zoals voorgaande jaren zal deze ook dit jaar weer online plaatsvinden. Houd onze sociale media in de gaten voor meer informatie.

Sponsorkliks – Online shoppers opgelet!

Met SponsorKliks kan je zelf een financiële bijdrage leveren aan AFC, zonder dat het jou een cent extra kost! Ben je van plan om online spullen aan te schaffen? Bestel

dan online via bijv. Bol, Coolblue of MediaMarkt. Een percentage van het aankoopbedrag gaat dan ook naar AFC. En nogmaals, het kost niets extra!

Wil je AFC ook GRATIS sponsoren?

Zorg er dan voor dat je voortaan jouw online aankopen doet via de SponsorKlikspagina van AFC. Voor jou een kleine moeite, voor AFC zijn het directe inkomsten. Je kan hiervoor klikken op de banner op

Koop je wel eens bij één van de volgende webwinkels?

Ga dan voortaan eerst naar onze clubwebpage en klik op de SponsorKliks banner. Van elke aankoop via SponsorKliks bij een van de aangesloten winkels gaat een percentage naar onze vereniging. Zonder dat het je iets extra's kost! Een kleine moeite toch?

SponsorKliks

onze website of rechtstreeks naar www.sponsorkliks.com gaan. Klik vervolgens op het logo van de winkel. Link naar de SponsorKlikspagina van AFC: <https://www.sponsorkliks.com/products/shops/php?club=9875>

Om te zorgen dat u helemaal up-to-date blijft kunt u ons volgen op Facebook

www.facebook.com/AndelsFanfareCorps/ of een bezoek brengen aan onze website www.andelsfanfarecorps.nl. Wil je een instrument leren bespelen? Neem dan contact op via info@andelsfanfarecorps.nl

Marit van der Ham

Willegen GIESSEN

Parallelweg 66 - Giessen - Tel. 0183 - 441 509

Sterk in onderhoud van elk merk

www.vanwillegengiessen.nl

Schrijven. Waarom nog?

In het basis onderwijs wordt steeds meer gebruik gemaakt van laptops en tablets. Ook tijdens de Covid pandemie hebben kinderen in het thuisonderwijs veel digitaal gewerkt. Het is natuurlijk belangrijk om met de tijd mee te gaan, maar schrijven is nog steeds erg belangrijk.

Waarom is leren schrijven zo belangrijk?

Met het leren schrijven gaat het om zoveel meer dan alleen verschillende letters netjes op papier leren zetten.

Door letters te leren schrijven is het voor de hersenen van een kind makkelijk om de geleerde letter te onthouden en te herkennen. Het stimuleert de oog-handcoördinatie en bevordert de concentratie. Het schrijven met pen is een vaardigheid die tijd vraagt door te oefenen, te oefenen en nog eens te oefenen. Hierdoor gaan de motorische verbindingen in de hersenen samen-

Wij realiseren graag al uw tweewielerswensen

- deskundig persoonlijk advies
- een ruime keuze
- de beste merken

Graag tot ziens,
Het Van Helden Tweewielers team

Nijverheidstraat 1 4283 GW Giessen Tel. (0183) 44 35 27 info@vh2w.nl www.vh2w.nl

werken. Beide hersenhelften leren goed samen te werken, hierdoor stimuleer je nadenken en probleemoplossend denken. Het handmatig opschrijven vergroot de aandacht doordat je langer met de informatie bezig bent. Hierdoor krijgen onze hersenen tijd om de ontvangen gegevens beter te beoordelen en organiseren en uiteindelijk vast te leggen in het geheugen. Schrijven is een complexe motorische vaardigheid en een erg goede oefening voor de fijne motoriek.

Schrijven is traag, om deze reden kiezen veel mensen voor typen. Een ervaren typiste is in staat vrijwel ieder woord dat iemand spreekt te typen. Dit transcriptieproces vereist geen kritisch denken. Dus terwijl je de woorden op papier zet, hoeven je hersenen niets te doen met het materiaal. De wetenschap rondom leren heeft ontdekt, dat als de hersenen niet signaleren dat het materiaal belangrijk is, de les uit het geheugen wordt verwijderd. Als je schrijft kun je niet alles opschrijven. Dus je gaat bewuster om met de zaken die je wilt opschrijven. En juist deze inspanning zorgt ervoor dat het materiaal door je hersenen wordt verwerkt.

Om deze reden vinden wij (Elianne en Marieke) het erg leuk om kinderen te helpen bij de ontwikkeling van een goede schrijfvaardigheid. Wij hebben een leuke samenwerking met basisschool De Zaaier. Docenten screenen kinderen, wanneer blijkt dat schrijven extra aandacht vereist kunnen wij helpen. Dit doen we op De Zaaier zelf, maar ook bij ons op de praktijk bij Fysiotherapie Andel.

www.fysiotherapieandel.nl

**UITERSTE
INLEVERDATUM KOPIJ :
8 JUNI 2022**

SOLI DEO GLORIA

Zangers gezocht

Zingt u graag of hebt u dit altijd al eens willen doen? Kom dan nu meezingen met het christelijk gemengd koor Soli Deo Gloria uit Andel. Het koor is op zoek naar nieuwe leden en kan voor de komende uitvoering op 25 juni versterking gebruiken!

U bent van harte welkom om vrijblijvend een repetitie bij te wonen op de dinsdagavond, 19.30-21.30 uur in 't Buitenhof' in Andel. Wilt u meer informatie, kijkt u dan eens op de website www.solideogloriaandel.nl of neem contact op met: Hendrik ter Harmsel, tel: 06-45482183. Graag tot ziens!

Hendrik ter Harmsel

SPORTFYSIOTHERAPIE
KINDER
FYSIOTHERAPIE

Bewegen is onze kwaliteit

0183 441681
info@fysiotherapieandel.nl
www.fysiotherapieandel.nl

